

Balog Zoltán úr laudációja

A Sapientia EMTE Bocskai díj odaítélése alkalmával

Balog Zoltán minden cselekedetén átvilágít a nemzetféltő szeretet, az odaadás, a segítőkészség, olyan ember, akit idegenként is egyből lehet tisztelni és szeretni. Nos, kedves hallgatóság, ha mindezeket a tulajdonságokat a világunkra annyira jellemző módon, csupán tudományosan szeretném megközelíteni, talán elveszne maga a mondanivaló. És miközben ezen a felvezetőn gondolkodtam, Kányádi Sándor egy rövid története jutott eszembe, amikor egy kisiskolásoknak feltett kérdésére, hogy mit is jelent a vers, az egyik csupán annyit válaszolt, „... **a vers az, amit mondani kell**”. Ugye, most már körvonalazódik a fent említett pár emberi tulajdonság, és a példaként említett történet kapcsolata is. Mert az említett szeretet, odaadás és segítőkészség mind-mind olyan tulajdonságok, amit, hogy a fenti rövid példával éljek, **...amit tenni kell**. Ettől lesz valaki hiteles. Ezt vállalta, tette és fogalmazta meg nyíltan, több alkalommal is Balog Zoltán Tiszteletes úr, volt miniszter, aki szerint „...a nemzet szolgálatát hivatásul választó ember számára mérték, példa és biztatás” az, amit elődeitől örökségül kapott. Ezek a cselekedetek, a harc és természetesen a sikerek is nem róla, hanem azokról szólnak, akikért tette mindezt.

Tőle tanultam, hogy nemcsak a megoldandó feladatokat kell látni, hanem azokat a fiatalokat is, akikért dolgozunk. Mert hiába az évszázados híres iskoláink, vagy akár újan felépített egyetemi campusaink, hiába a jól felkészült tanárok, ha elveszítjük a lelkükben is szabad, az önállóan gondolkodó, de szülőföldjüket szerető fiatalokat, mint egy új generáció lehetséges meghatározó tagjait, akkor csak felemás emlékeink maradnak az elveszett lehetőségekről. Sőt, az általa vállalt, sok esetben a társadalom peremén élő cigány gyermekek felzárkóztató programjának is mély tanulságai lehetnek számunkra. Vonjunk csak párhuzamot, hogy ez a Sapientia EMTE által vállalt felzárkóztató, oktató program, kikre kell kiterjedjen itt Erdélyben. Vajon, csupán azokra a kivételes képességűekre, akik könnyedén bejutnak

valamilyen tehetséggondozó programba, vagy sokkal, de sokkal szélesebb rétegre? Nos, majdnem ebbe a csapdába sétáltunk mi is bele akkor, amikor az egyetemünk alapítását megelőző vitákban mindinkább az elitegyetem lehetősége vált mérvadóvá. És valljuk be őszintén, melyik tanártársunk nem szeretne kizárólag csak elitet nevelni! De közben olyan fiatalok sokasága veszne el, akiket utólag nem lehet pótolni. Mennyire más lenne az egyetemünk, ha nem vállaltuk volna a sokkal nehezebb feladatot, elvinni a tudást és felemelni olyan régiókat, amelyeknek enélkül semmi esélyük nem lenne a felzárkózásra. Olyan fiatalokban is hinni és nevelni, akik valamilyen, tőlük talán független történelmi okok folytán nem járhatnak mind elitegyetemre. De megadni nekik is a lehetőséget a felzárkózásra. Nos, most egy olyan társ van közöttünk, aki ugyanezt gondolja és teszi. Mert éppen mai kitüntetésünk mondta, hogy „egy kis országnak az emberi erőforrással sokkal felelősebben kell gazdálkodnia, nem szabad hagyni, elkallódnia a tehetségeit.” Véleményem szerint ez fokozottan érvényes ránk, mint határon túli közösségre. És teszi mindezt olyan közvetlenséggel és természetességgel, amit nem lehet felületesen csak úgy megtanulni. Ez csak bentről jöhet, egyszerűen Ő ilyen ember, mindenkivel megtalálja a megfelelő hangot, legyen az egyszerű nemzettársunk, vagy akár egyetemi tanár.

Egyébként mindezt az elkötelezettségét, közvetlenségét már az első éjjeli marosvásárhelyi találkozásunk pár mondata után is éreztem. Nem a vállveregető felületes együttérzés, hanem a mély emberi mondanivalója tette emlékezetessé a „Bod Péter” tanulmányi központi beszélgetést.

Befejezésül pedig ennek példajaként hadd említsem meg, hogy pár évvel ezelőtt, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége a brassói evangélikus templomban tartotta az ünnepélyes évnyitóját, amelyet akkor miniszterként tisztelt meg Balog Zoltán. A Brassó megyei főtanfelügyelő – aki ugyancsak ott volt - szabadkozni kezdett, hogy ha előre tudja e rendezvény súlyát, hát bizonyosan nyakkendőt is feltesz, mert egyetemi éve alatt, magyar barátaival kölcsönadtak egymásnak ilyet. Erre miniszter úr, nemes egyszerűséggel, levette a nyakkendőjét és átadta a főtanfelügyelő úrnak. Nos, ezt szeretném most pótolni

egy Sapientia nyakkendővel, amely nekünk talán többet jelent, mint egy alkalmi viselet, és igazolhatom, hogy ezt viselve nemcsak szabad, de meg is tisztel azzal, hogy elénekeli velünk a Székely Himnuszot. Nagyon remélem, hogy ezen az egyetemen soha senkit nem lehet majd megbélyegezni, ha ezt énekeli.

Dr. Dávid László, egyetemi tanár, a Sapientia EMTE rektora

Kolozsvár, 2019. május 24.